

Lausunto kunnan toissijaiselle vastuulle kuuluvan jätteen jätetaksaesityksestä 1.1.2025 alkaen

Yhdyskuntalautakunta 12.11.2024 § 172
828/02.05.00/2024

Valmistelija Elina Laukkanen

Asia

Alueellinen jätehuoltolautakunta pyytää toimialueensa kunnilta lausuntoa kunnan toissijaiselle vastuulle kuuluvan jätteen jätetaksaesityksestä. Lausunnon antamiseen on saatu lisäaikaa 13.11.2024 saakka. Lausuntoa koskeva pykälä tarkastetaan kokouksessa.

Kyseessä on esitys jätemaksutaksaksi 1.1.2025 alkaen. Jätetaksa esitetään astuvaksi voimaan, vaikka sen hyväksymistä koskevaan päätökseen haettaisiin muutosta.

Lausuntopyyntöön liittyvä materiaali on kokonaisuudessaan luettavissa internetissä osoitteessa: <https://tamperecloudnc.fi/> > Toimielimet > Alueellinen jätehuoltolautakunta > Kokous 2.10.2024 § 45.

Lähtökohdat

Elinkeinoelämän jätehuolto on pääsääntöisesti jätteen haltijan järjestämisvastuulla. Kunta kuitenkin vastaa tietyin ehdoin toissijaisesti näiden jätteiden jätehuollosta. Jätelain 33 §:n mukainen toissijainen vastuu tarkoittaa sitä, että kunnilla on velvollisuus järjestää yrityksille ja muille yhteisöille jätehuoltopalveluja tilanteessa, jossa jätteen haltija tätä pyytää muun palvelutarjonnan puutteen vuoksi ja jäte laadultaan ja määrältään soveltuu kuljetettavaksi tai käsiteltäväksi kunnan jätehuoltojärjestelmässä.

Toissijaisen vastuun nojalla tuotettavien jätehuoltopalvelujen (TSV-palvelut) tarjoaminen perustuu aina jätteen haltijan esittämään pyyntöön ja arvioituun palvelupuutteeseen markkinoilla. Silloin, kun jätehuoltopalvelun arvo on vähintään 2 000 euroa vuodessa, on jätteen haltijan ennen pyynnön tekemistä julkaistava ilmoitus tarvitsemastaan palvelusta Materiaalitori-verkkopalvelussa. Vasta sen jälkeen, jos sopivaa markkinaehtoista palvelua ei löydy kohtuullisin ehdoin, voi pyynnön palvelusta esittää kunnalliselle jätelyhtiölle. Materiaalitorin käyttövelvoite ei koske tiettyjä hankintayksiköitä, jotka voivat selvittää markkinaehtoisen palvelun saatavuutta myös julkisten hankintojen Hilma-ilmoituskanavan kautta. Kunnan on tehtävä jätteen haltijan kanssa TSV-palvelusta sopimus, jonka kesto voi olla enintään kolme vuotta kerrallaan. Velvollisuus käyttää Materiaalitoria ei koske toissijaista palvelua, jonka vuosittainen arvo on alle 2 000 euroa. Jätteen haltija voi tällöin osoittaa palvelua koskevan pyynnön suoraan kunnan jätelaitokselle, eikä palvelusta näissä tapauksissa tarvitse tehdä sopimusta. Kunnan jätelaitoksen on kuitenkin vuosittain toimitettava tietoalustaan tiedot tällaisten palveluiden kokonaisarvosta, palvelua käyttävien jätteen haltijoiden kokonaismäärästä sekä tiedot annetusta palvelusta jätelajeittain ja käsittelymenetelmittäin eriteltyinä.

Taksaesitys

TSV-palvelut ovat lakisääteisiä palveluja, joista peritään jätelain (646/2011) 78 §:n perusteella jätteen haltijalta julkisoikeudellinen jätemaksu. Maksujen on vastattava mahdollisimman tarkasti palvelujen järjestämisestä aiheutuvia kustannuksia eikä palveluja saa kompensoida asukkaiden jätemaksuilla tai markkinaehtoisen toiminnan tuloilla. Lisäksi kunnan TSV-

palvelusta perittävä jätemaksu ei saa olla alempi kuin kunnan ensisijaiselle vastuulle kuuluvasta jätehuoltopalvelusta perittävä vastaava jätemaksu.

TSV-jätetaksan mukaisilla jätemaksuilla katetaan kuntavastuullisen TSV-jätehuollon järjestämisen ja toteutuksen kaikki ne jätelain mukaiset kustannukset, jotka muodostuvat jätteen käsittelystä ja tiedotuksesta, neuvonnasta ja hallinnosta. Jättemaksuilla katetaan myös kaatopaikkojen käytöstä poistaminen ja jälkihoito sekä jätehuoltoviranomaisen toiminta. Jäteastioiden tyhjennysmaksut sisältävät lisäksi keräyksen ja kuljetuksen. TSV-jätetaksa on laadittu kunnan toissijaiselle vastuulle kuuluvalle jätekeskuksissa ja jäteasemilla vastaanotettaville jätteille, Tarastenjärven jätekeskuksessa vastaanotettavalle vaaralliselle jätteelle sekä jäteastioiden tyhjennyksille.

TSV-jätetaksan 2025 rakenteen esitetään säilyvän samanlaisena kuin vuonna 2024. TSV-jätetaksaesityksessä on määritelty maksut jäteastioiden tyhjennyspalveluille kunnittain ja jätelajeittain. Alue- ja astiakohtaisia eroja syntyy kilpailutuksen seurauksena eri urakka-alueilla. Taksan korotukset johtuvat keräyksen ja kuljetuksen järjestämisen kustannusten sekä jätteenkäsittelykustannusten kallistumisesta.

TSV-palvelujen jätetaksassa sekajätteen käsittelymaksua esitetään korotettavaksi 125,00 €/tonni (alv 0 %). Voimassa olevassa jätetaksassa vastaava käsittelymaksu on ollut 105,50 €/t (alv 0 %). Kuten kunnan ensisijaiselle vastuulle kuuluvan jätteen taksassa, myös TSV-palvelujen jätetaksassa sekajätteen käsittelymaksun korotusesityksen taustalla on arvio yleiskustannusten noususta sekä Tammervoiman porttimaksun korotus. Sekajätteen käsittelyhintaan on lisäksi ohjattu jätelain vaatimusten mukaisesti jäteyhtiön TSV-palvelutuotantoon liittyvät yleiset kustannukset. Näitä ovat mm. kunnan jätelaitokselle Materiaalitorin käytöstä ja TSV-palveluun liittyvästä neuvonnasta aiheutuvat hallinnolliset kustannukset.

Biojätteen tyhjennysmaksuihin esitetään muutoksia kuljetusurakkakustannusten sekä jätteenkäsittelykustannusten muutoksiin perustuen. Biojäteastioiden tyhjennyshintoihin vaikuttaa lisäksi biojätteen käsittelymaksun korotus 113,55 €:sta 120,00 €:oon/tonni (alv 0 %). TSV-jätetaksassa biojäteastioiden tyhjennysmaksut ovat kotitalouksia korkeampia, koska ensisijaisen vastuun jätehuoltopalvelujen jätetaksassa biojätteen käsittelymaksu on siirretty osaksi sekajätteen käsittelyhintaa. Vastaavanlainen subventio ei ole mahdollinen TSV-jätetaksassa jätelain vuoksi.

Pakkausjätteiden tyhjennyshintoihin esitettävät korotukset johtuvat keräyksen ja kuljetuksen järjestämisen kustannusten kallistumisesta yleisen inflaatiokehityksen seurauksena. Pakkausjätteiden osalta jäteastian tyhjennyshintoihin esitetään maltillisia hintojen korotuksia sekä alennuksia astiakoosta ja kunnasta riippuen. Korotusesitykset vastaavat kunnan ensisijaiselle vastuulle kuuluvien jätehuoltopalvelujen jätetaksaan esitettäviä korotuksia. Esimerkiksi pienmetallin ja lasin astiahintojen esitetään nousevan enintään 0,2 – 3,3 % pyöreillä pinta- astioilla ja laskevan enintään noin 8,8 % syväkeräyssäiliöillä. Muovi- ja kartonkipakkausten jäteastioiden tyhjennyshintoihin esitetään lasin ja metallin tapaan hyvin maltillisia hintojen korotuksia sekä alennuksia astiakoosta ja kunnasta riippuen.

Jätehuollon lisätöiden maksut ovat TSV-asiakkailla samat kuin muilla lakisääteisillä asiakkailla. Lisätyömaksuihin esitetään pääasiassa maltillisia hintojen korotuksia, jotka johtuvat yleisistä indeksikorotuksista sekä urakkakustannusten muutoksista.

Jätteiden vastaanotolle jätekeskuksilla ja jäteasemilla on määritelty kustannusperusteisesti tonnihinnat (€/t), joilla katetaan jätteen vastaanoton ja käsittelyn kustannukset sekä osin jätekeskuksien kiinteitä kustannuksia. Korotukset ovat maltillisia ja suurimmat prosentuaaliset korotuspaineet kohdentuvat jäteverottomaan loppusijoitettavaan jätteeseen ja orgaaniseen kompostoitavaan ainekseen. Esitetyt korotukset johtuvat jätteenkäsittelykustannusten noususta.

Vaarallisten jätteiden vastaanotolle Tarastenjärven jätekeskuksessa on määritelty TSV-taksassa kustannusperusteisesti kilohinnat (€/kg), joilla katetaan jätteen vastaanoton ja käsittelyn kustannukset sekä osin jätekeskuksen kiinteitä kustannuksia. Vaarallisten jätteiden asema Varmalla vastaanotettavien jätteiden käsittelymaksuihin esitetään pääosin maltillisia hintojen korotuksia. Esitetyt korotukset johtuvat jätteenkäsittelykustannusten noususta. Jätekeskuksissa tehtäviin lisätöihin esitetään myös korotuksia. Esitetyt hinnankorotukset ovat prosentuaalisesti suuria, mutta euromääräisesti korotukset ovat varsin kohtuullisia. Suurimmat korotuspaineet koskevat vaakapalvelumaksua, siirtoasiakirjan tulostusta sekä kuorman purkuapua, joihin esitetään enintään 5 € hinnankorotusta. Korotusesityksiä perustellaan jätteenkäsittelykustannusten muutoksella ja yleisellä indeksikorotuksella.

Jäteasemilla ja jätekeskuksissa vastaanotettavien pienkuormien vastaanotto- ja käsittelymaksuihin esitetään hintojen korotuksia sekä alennuksia. Esimerkiksi rakentamisen ja purkamisen jätteen sekä yhdyskuntajätteen pienkuormien vastaanottomaksuihin esitetään vastaanotettavan jätemäärän mukaan 0,54–1,16 € korotusta per kuorma. Hinnankorotuksia perustellaan jätteen käsittelyssä ja vastaanotossa tapahtuneiden urakointikustannusten muutoksilla sekä yleisillä kustannusindeksimuutoksilla. Kyllästämättömän puujätteen vastaanotto- ja käsittelyhintaan esitetään puolestaan 0,21–0,42 € (alv 0 %) alennusta per kuorma. TSV-jätetaksassa on lisäksi esitetty Repsikka-noutopalvelun kuljetushinnat sekä siihen liittyvät tuntiveloitukseen perustuvat yksikköhinnat. Kuljetushintoihin esitetään maltillisia hinnan korotuksia kohonneisiin kuljetuskustannuksiin perustuen.

Toimivalta: Lempäälän kunnan hallintosäännön 5 luvun 6 §:n mukaan yhdyskuntalautakunta on toimivaltainen päättämään asiasta.

Lisätietoja: yhdyskuntajohtaja, p. 050 383 9608 ja ympäristöpäällikkö, p. 040 133 7257.

Esittelijä	Yhdyskuntajohtaja
Päätösehdotus	Yhdyskuntalautakunta päättää merkitä jätetaksaesityksen tiedoksi ja todeta, että Lempäälän kunnalla ei ole lausuttavaa kunnan toissijaiselle vastuulle kuuluvan jätteen jätetaksaesityksestä.
Päätös	Yhdyskuntalautakunta merkitsi jätetaksaesityksen tiedoksi ja totesi, että Lempäälän kunnalla ei ole lausuttavaa kunnan toissijaiselle vastuulle kuuluvan jätteen jätetaksaesityksestä.
	Merkittiin pöytäkirjaan, että tämä pykälä tarkistettiin kokouksessa.
Tiedoksi	kirjaamo@tampere.fi